

Asia: VN/23400/2024

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi tutkimuslainsäädännön selkiyttämiseksi

Lausunnonantajan lausunto

Kommentit tutkimusten saatavuusselvityksiä koskevista ehdotuksista.

Unifi korostaa, että tutkimustoimintaa koskeviin lakeihin ehdotetut säännökset, joiden nojalla sosiaali- ja terveystietoja on mahdollista käsitellä tieteellisten tutkimusten saatavuusselvitysten tekemiseksi selkeyttävät nykyistä oikeudellista tilannetta. Ne mahdollistavat potilastietojen läpikäymisen tutkimuksen tarpeisiin sekä potentiaalisten tutkittavien kontaktoimisen tietyin edellytyksin.

Kommentit kuolleita henkilöitä koskevien tutkimussäännösten muutosehdotuksista.

ei kommenttia

Kommentit hätätilatutkimuksia koskevista muutosehdotuksista.

ei kommenttia

Kommentit harvinaissairauksien tutkimuksia koskevista muutosehdotuksista.

ei kommenttia

Kudoslaista tutkimuslakiin siirrettävää sääntelyä koskevat kommentit.

ei kommenttia

Kommentit eettisten toimikuntien lausunto- ja muutoksenhakumenettelyjä koskevista muutosehdotuksista.

Unifi tukee myös esitystä selkiyttää lääketieteellisten tutkimuseettisten toimikuntien lausuntomenettelyä sekä yhdenmukaistaa toimikuntien antamiin lausuntoihin sovellettavia muutoksenhakumenettelyjä.

Kommentit biopankkilain muutosehdotuksista.

Unifi kannattaa esitettyä täsmennystä biopankin tehtäviin, jotta biopankki voisi nykyistä joustavammin palvella erityyppisiä lääke- ja terveystieteen alan tutkimuksia.

Muut hallituksen esitysluonnosta koskevat huomiot.

Unifi pitää esityksen tavoitetta poistaa esteitä tutkimukselta ja yhtenäistää tutkimuslainsäädäntöä hyvänä. Esityksessä tehdyt lakimuutosehdotukset ovat oikeansuuntaisia ja parantavat tutkimuksen tekemisen edellytyksiä sekä tukevat yliopistojen kykyä tuottaa korkeatasoista, vaikuttavaa ja kansainvälisesti kilpailukykyistä tutkimusta. Esitys harmonisoi useita tutkimusta koskevia lakeja (mm. tutkimuslaki, kliininen lääketutkimus, biopankkilaki, toisiolaki) ja yhdenmukaistaa terminologiaa, mikä vähentää päällekkäisyyksiä, parantaa sääntelyn ennustettavuutta ja tulkintaepäselvyyksiä. Lainsäädännön yhteensopivuus EU-sääntelyn kanssa ja esteiden purkaminen tukee yliopistojen osallistumista kansainvälisiin hankkeisiin ja lisää Suomen houkuttelevuutta tutkimuskumppanina.

Unifi toivoo, että esitettyjen lakimuutosten rinnalla tarkasteltaisiin kokonaisvaltaisesti sote-alan tutkimusta edistävän toimintaympäristön uudistamistarpeita. Pirstaloitumisen välttämiseksi työtä olisi tarpeen viedä eteen päin kansallisella tasolla tutkimustoimijoita laaja-alaisesti osallistaen.

Ajalin Elina
Suomen yliopistojen rehtorineuvosto UNIFI ry - Heikki Holopainen,
toiminnanjohtaja